100. rocznica śmierci Włodzimierza Przerwy-Tetmajera — spotkanie ze słuchaczami UZW w Gorlicach

We wtorek, 26 grudnia przypada 100. rocznica śmierci Włodzimierza Przerwy-Tetmajera. Z tej okazji w uznaniu wielowymiarowej działalności obejmującej zarówno aktywność artystyczną, społeczną, jak i zaangażowanie w odzyskanie przez Polskę niepodległości, Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2023 Rokiem Włodzimierza Przerwy-Tetmajera.

> **Włodzimierz Przerwa-Tetmajer** (1861-1923) – polski malarz i grafik, jeden z czołowych przedstawicieli Młodej Polski, polityk (działacz ludowy i niepodległościowy). Jego bratem przyrodnim był poeta Kazimierz Przerwa-Tetmajer, z którym bywa często mylony, bądź łączony w jedną osobę. Studiował w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie, następnie w Wiedniu, Monachium i w Académie Colarossi w Paryżu oraz na Oddziale Kompozycyjnym, kierowanym przez Jana Matejkę. W 1890 roku ożenił się z Anną Mikołajczykówną, córką chłopa z Bronowic. Częstym gościem Włodzimierza Tetmajera w Bronowicach był poeta Lucjan Rydel, który za żonę wybrał sobie siostrę Anny Tetmajerowej, Jadwigę Mikołajczykównę. Uroczystości weselne tej pary zostały przedstawione w dramacie *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego, a Tetmajer został w nim uwieczniony jako Gospodarz. W 1911 roku Włodzimierz Tetmajer został posłem do parlamentu austriackiego z ramienia Polskiego Stronnictwa Ludowego. Był współzałożycielem PSL „Piast". Był także współtwórcą „Strzelca" i organizował jego ćwiczenia w Bronowicach. Malował głównie wiejskie sceny rodzajowe, a także pejzaże i polichromie kościelne. Współpracował z Janem Styką i Wojciechem Kossakiem przy tworzeniu *Panoramy Racławickiej*. Dorobek literacki Tetmajera to kilka tomików, wśród nich: *Noce letnie, Opowieść z dawnych lat*, *Silva rerum, Marsz Skrzyneckiego.* W 1916 roku ukazał się drukiem najważniejszy niewątpliwie utwór literacki artysty – powieść chłopska w sześciu księgach pt. *Racławice.* Zmarł 26 grudnia 1923 roku.

W mikołajki, 6 grudnia w naszej sali Pod Sową odbyło się spotkanie ze słuchaczami Uniwersytetu Złotego Wieku w Gorlicach, poświęcone życiu i twórczości Włodzimierza Przerwy-Tetmajera.

Spotkanie rozpoczął Rektor — Roman Dziubina, który powitał, a następnie obdarował słodyczami licznie zgromadzoną publiczność. Sylwetkę bohatera spotkania — Włodzimierza Przerwy-Tetmajera przybliżyła zaś słuchaczom Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorlicach — Joanna Kalisz-Dziki. Ogromne zaskoczenie publiczności wywołały informacje o związkach rodziny Tetmajerów z naszą lokalną historią. Najstarsza córka Kazimierza, Jadwiga Tetmajer-Naimska, która była pierwowzorem postaci Isi z *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego, w czasie okupacji mieszkała razem z synem w Gorlicach u swojej siostry Klementyny Rybickiej. Klementyna była z kolei żoną zasłużonego dla naszego miasta, słynnego doktora — Jana Rybickiego. Jest jeszcze jedna postać o której warto wspomnieć — Jakub Mikołajczyk (pierwowzór parobka Kuby z Wesele) — przez wiele lat był urzędnikiem Starostwa Powiatowego w Gorlicach. Te informacje przekazała nam pani Krystyna Gumułka, podczas wywiadu przeprowadzonego w ramach działania Świadkowie lokalnej historii.
To nie jedyne powiązania rodziny Tetmajerów z naszą okolicą. Włodzimierz Przerwa-Tetmajer jest autorem polichromii kościoła pw. Bożego Ciała w Bieczu (1905), a także malował kościół pw. św. Filipa i Jakuba w Sękowej. Był przyjacielem Władysława Długosza. Wielokrotnie przebywał w jego majątku w Siarach. W czasie I wojny światowej zasłynął zgłoszeniem napisanej wspólnie z Długoszem rezolucji o wolnej i niepodległej Polsce z dostępem do morza (28 maja 1917 roku).

Serdecznie dziękujemy Studentkom i Studentom UZW w Gorlicach oraz Rektorowi, panu Romanowi Dziubinie za udział w tym wyjątkowym, literackim spotkaniu. Życzymy zdrowych i spokojnych świąt Bożego Narodzenia, przepełnionych

miłością i radością.

